

CENY OGŁOSZEŃ:

Ze wiersz milimetryowy przed tekstem na 1-iej liści stronie 15 gr a z y n a 11-iej 8 groszy, na IV, V, VI-iej 5 groszy. Dobre ogłoszenia po 3 — 5 za wiersz. Najmiej 20 groszy. Tysiącym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podrywka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany can bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Adres dla listów i depesz: "ISKRA", Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

zł. 2

Z odnośzeniem miesięczną: zł. 2,90

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową: zł. 2,50

Z przesyłką pocztową: zł. 2,50.

Zagranicą zł. 4.

Sosnowiec: REDAKCJA: Miodowego 4, Telefon 64. ADMINISTRACJA: Dęblińska 1, Tel. 73. Będzin, Malachowskiego 7. Dąbrowa, Sobieskiego 6, tel. 73. Katowice, Szopna 4

LOS do IV-aj klasy nadeszły i są do nabycia. kolektura Loterii Państwowej Nr. 359 JÓZEF HŁAWSKI, SOSNOWIEC, UL. 3-GB MAJA Nr. 23, TEL. 2-74.

Główna wygrana: **200,000 Złotych.**

Zastępstwo WĘGLA DĄBROWIECKIEGO

poważnych kopalań na Melonolskę i Wolyń przyjęła firma. dobrze wprowadzona w sferach przemysłowych. Zaleszenia dla administ. "Iskry" w Sosnowcu, pod Węgiel. 48-2

Dr. ADOLF INGERT

specjalność choroby nerwowe powrocił i przyjmuje jak dawniej, od 3-5 Sosnowiec, Targowa 12, II p. 64-2

kole; z jednej strony, posłuszna Berlinowi, szczyku Je Polskę na każdym kroku; z drugiej zaś — zdradza zrozumienie niezbędności politycznej z Polską i ciężkich szkód w razie niezgody. Postępy budowy portu gdyńskiego, oraz połączone z tem odcinanie odwydzich soków gospodarczych — przywiodą Gdańsk prędzej, czy

później na drogę opamiętania, a wtedy siłą rzeczy prawa Polski w Gdańsku będą w pełni asanowane. Tylko tym „nożem” uda się skutecznie zoperować wrzód gdański i zmusić tych, co mu rósć pozwolili do wyjścia z błędnego koła na drogę, którą wskazuje rozum polityczny. M. S.

emeryturę z tytułu służby cywilnej lub wojskowej, lub zajmującym jakkolwiek posadę. — W związku z uchwałą rady ministrów, normująca sposób i porządek przeprowadzenia redukcji osobowej, p. minister spraw wewnętrznych polecił wojewodom niezwłocznie przedstawić ministrowi wykaz zatrudnionych, w podległych im urzędach i instytucjach, zamężnych pracowników państwowych, których mężowie są również urzędnikami państwowymi.

GDAŃSK W BŁĘDNEM ROLE.

Sosnowiec, 4 lipca.

Posłuszny skinieniu niezrównowadzonej batuty Berlina, Gdańsk oddawna uprawia politykę największej nieprawości ko Polsce.

Przedstawiana, a przynajmniej ciężkie szczyki rodaków naszych są siarale na porządku dziennym.

Znamienny dla nastrojów Gdańska jest fakt, który miał miejsce dnia 26 ub. m. w senacie, z racji omawiania przesilenia w senacie. Przedstawiciel frakcji polskiej, Kubacz, zwrócił uwagę na błędność poglądów, uważających Gdańsk za państwo suwerenne. Na to odezwał się pos. Hohfeldt, hitlerowiec, a za nim inni posio-wie — że „polaków (w Gdańsku) należy wymordować, bijąc ich pałkami”.

Nie można wątpić, że jest to szczerze pragnienie całej hakiaty gdańskiej, która radaby w tyżce wody utopić wszystkich polaków — gdańszczan, a nawet całą Polskę.

Gdańsk wciąż udaje, że wie rozumie dobrodziejstw spokojnego, sąsiedzkiego politycznego z Polską; dobrze więc postąpił rząd polski, że ją się radykalnego środka odciążenia Gdańskowskich odżywczych z Polski.

Powaznym ciosem dla Gdańska jest w pierwszym

rządzie budowa wielkiego portu polskiego w Gdyni, który pozwoli wielkim przedsiębiorstwom omijać Gdańsk.

Okazuje się, że Gdańsk doskonale rozumie korzyści ze zbliżenia się do Polski; dowodem tego jest zapiekanie, utwierdzające się na szpalach prasy gdańskiej.

„Danz. Volkstimme”, pisząc o pomysłowym stanie budowy portu w Gdyni i o wygodnych koniunkturach dla eksportu drzewa polskiego przez Gdynię (dotychczas monopol ten posiadają Gdańsk), — zdradza zaniepokojenie w stadium wielkiego napięcia i napada na tow. ekspertowe „Polbal”, które specjalnym okólnikiem zwrócił już uwagę firm zainteresowanych — na korzystniejsze warunki eksportu drzewa przez Gdynię.

Gdańsk, jak wiadomo, posiada wyjątkowo drogiego robotnika, który wykorzystując monopol eksportu drzewnego wolnego miasta, srubuje warunki swe i urządzi strajki.

Oburzenie i lęk, z powodu możliwości odebrania Gdańskowi monopolu eksportu drzewnego — wyzierają ze szpal wspomnianego organu.

Tak więc polityka gdańska obraca się wciąż w błędnem

TAJEMNICE KSIĘGI NIEBIESKIEJ.

Londyn 3 lipca.

(A.W.) Angielski urząd dla spraw zagranicznych wydał księgi niebieska, zawierająca dokumenty dyplomatyczne, dotyczące paktu gwarantynego. W księce tej znajduje się memoriał Lloyd George'a, przesłany do Clemenceau w dn. 26 III 1919 r., w którym premier angielski uważa za możliwe udzielenie pomocy Francji przez Anglię i Stany Zjednoczone na wypadek ataku Niemiec, pod warunkiem, że Niemcy nie będą należeć do zorganizowan. Pomiędzy innymi znajduje się tam także rozmowa ambasadora francuskiego Siala Laurat'a z lordem Cursonem o pakcie gwarantynym. Francja nie może się zgodzić na jednostronny układ ze względu na swój prestiż jako mocarstwa, lecz skłama się do przemyślenia anglo-francuskiego. Ambasador zwrócił uwagę, że zachodzi możliwość nie tylko bezpośredniego ataku niemieckiego, lecz także pośredniego, przez który należy roznieść powiatlania wojenne pomiędzy Niemcami a Polską. Lord Curson odpowiedział, że nie może dostarczyć krajowi takiego układu dla Anglii. Potodnie Lloyd George w rozmowie z Briandem w grudniu 1921 stanął na stanowisku, że wprawdzie Anglia gotowa jest bronić wachodnich granic Francji, lecz opinia publiczna angielska z trudem zgodziłaby się na ogólny pakt gwarantynny. Naród angielski nie dałby się zaplątać w spór o Gdańsk lub G. Śląsk. Następnie datę w księdze protokółu w sprawie gwarantynego angielskiego ze stycznia 1922 r. Anglia projektowała 10-letni pakt gwarantynny, a

Francja żądała 30-letniego paktu, opartego na współpracy szlabów generalnych.

Wieści ważne.

(Z list i depesz wczorajszych).

— W dniu 3 b m przejechała przez Katowice wywieczka słuchaczy i profesorów uniwersyte tu poznańskiego w liczbie 70 osób, udająca się do Jugosławii.

— Komisja konstytucyjna miała dziś rozpatrywać projekt ustaw kresowych które stały się zagadnieniem dnia. Postowie żydowskiej domagali się trydntowego odroczenia rozstrzygnięcia. Przewodniczący pos. Głański oświadczył, że z uwagi na nagłość sprawy nie można odłożyć rozstrzygnięcia na referentów Stanisława Grawskiego (szkoły), Thugutta (administracja), i Kiernika (sądowictwo).

— Komisja statutowa ustaliła, że w Warszawie koszty utrzymania w czerwcu obwiąły się o 255 proc.

„Kurier Czerwony” dowiaduje się, że w związku z burzliwym przebiegiem wczorajszego posiedzenia sejmu wicemarszałek Pomatowski, któremu klub zarzuci zbyt łagodny stosunek do prawicy, zamierza zrezygnować z zajmowanego stanowiska.

— Rada ministrów zniósła dotychczasowe ograniczenia, dotyczące wypłaty dodatków drożności weteranom powstałym narodowych, oraz wdowom po nich, pobierającym jednocześnie

zamordowany został poeta żydowski Izrael Donatan, który przebywał tam w charakterze korespondenta londyńskiej „Daily Express”. Zamordowany został przez przeciwników politycznych, Donatan był swego czasu sionistą, ale później sionizm zwalczal.

— W ciągu wizyty, którą złożył turecki charge d'affaires Hussein Raghib-Bey w poniedziałek p. Herrfortowi, wyraził on sympatię za rząd tureckiego dla Francji i jej rządu.

— Na wczorajszym posiedzeniu angielskiego komitetu obrony państwa, które trwało 45 minut postanowiono sprawę budowy tunelu pod kanałem La Manche uznać za niedorzadą jeszcze do dyskusji. Mac Donald złoży w tej sprawie na najbliższym posiedzeniu izby gmin oświadczenie.

Zjazd Polaków w Czestochowie.

Do dnia dzisiejszego przybyło do Czestochowy 26 hiszpanów. Na zjazd przybyli z Warszawy nuncjusz papieski mons. Lauri. Wczoraj o godzinie 7-iej rano kard. Dalbor odprawił mszę, na której obecni byli wszyscy biskupi. O godz. 10-iej rano rozpoczęła się obrada w sali bibliotecznej klasztoru. Obrady są poufne. Po skończeniu konferencji wydana ma być odezwa do narodu polskiego.

Reklama jest dzwignią handlu!

POSIEDZENIE SEJMU.

Warszawa, 3 lipca.

Wczorajsze posiedzenie poświęcone było zatwierdzeniu szeregu spraw ustawodawczych. W posiedzeniu wziął udział nowy minister pracy Dąrowski.

Tematem obrad był projekt ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, oraz poprawki senatu do projektu ustawy o pracy młodoletnich i kobiet. Tryby momenty wybiły się dziś szczególnie. Pierwszy, to stanowcze wystąpienie marszałka sejmu Rataja przeciw wzięciem komunistycznym znowu Królikowskiego, Marszałek, po stwierdzeniu, że projekt Królikowski mimo kilku kłopotliwych wzmianek do porządku, usłował wypowiedzieć agitacyjną mowę, wykluczył go naipierw na trzy posiedzenia, a wreszcie postawił wniosek o wykluczenie znowu Królikowskiego na 30 posiedzeń sejmu. Wniosek marszałka został przyjęty głosami prawicy i bezpartijnymi. Wniosek Posel Thugut wraz ze swoimi zwolennikami głosował za wykluczeniem, a część tylko z posłem Wolowickim przeciw. Posel Królikowski mimo to nie zastosował się do uchwały i dopiero na interwencję naczejnika wydziału gospodarczego opuścił salę posiedzeń.

Drugim momentem politycznym, który wybił się na posiedzeniu, to wystąpienie posła Zulaewskiego (pps) przeciwko komunizmowi, który oświadczył, że posiłkującemu, który postawił całą szereg poprawek do projektu ustawy zdatnego na ten cel, aby wprawdzie przeprowadzić, lecz aby umożliwić przeprowadzenie ustawy. Był to manewr agitacyjny, dążący do tego, aby później na wiecach komunistów mogli tłumaczyć, że sejm z powodu stanowiska socjalistów, utrudnia opiekę społeczną nad robotnikami w Polsce. Posel Zulaewski wystąpił przeciwko komunistom i, rzecz wysoce charakterystyczna, w imieniu wszystkich stronnictw robotniczych od ch. d. począwszy. W ten sposób po raz pierwszy była ujawnia jednolity front — front wszystkich partii robotniczych przeciwko komunistom.

Trzecim wreszcie charakterystycznym momentem, była ostra walka pomiędzy pps. a „Wyzwoleniem”, również na te ustawy o zasiłkach dla bezrobotnych.

W trakcie głosowania posel Pawłowski, w grupie Bryła, poparł przy przez posłów „Wyzwolenia”, postawił wniosek o obniżenie skali zasiłków, jakie mają bezrobotni otrzymywać. Wniosek ten najniechętniej zwalczał przez pps. ch. d. i np., uzyskał większość dzięki temu, że oświadczył się za nim posłowie „Wyzwolenia”, kierownik przez posła Lanera, Wyńkiła z tego powodu burza. Szczególnie ostro wystąpił przeciw „Wyzwoleniu” posłowie Zulaewski i Diamand.

W miarę porządku dziennego przekazano komisji dla spraw zagranicznych projekt ustawy o uzupełnianiu konwencji francusko-polskiej. Następnie na podstawie sprawozdania posła Zymuntowa zjechał sejm w drugim i trzecim czytaniu przyjął projekt ustawy, ratyfikującej polsko-niemiecki układ o prawach członków i urzędników komitetu lokalnej górnictwa.

W myśli sprawozdania posła Lypczewicza (Wyzwolenie) zatwierdzono poprawki senatu do projektu ustawy o umowach sprzedaży lub przyrzeczeniach sprzedaży nieruchomości na terenie b. zaburzone rosyjskiego.

Po referacie p. Zygmunta Seydy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o rozciągnięciu na G. Śląsk ustawę o państwowym podatku przemysłowym.

Następnie Izba przeszła do rozprawy i głosowania nad ustawą o zasiłkach dla bezrobotnych. Senat poczynił poprawki, których sejm nie uchwalił, wskutek braku wykwalifikowanej większości.

Obecnie ustawę podjęto, a projekt rządowy przyszedł do wprawy odmiennymi artykułami. Artykuł pierwszy ustawy mówi, iż dopiero robotnicy ponad 18 lat życia mogą korzystać z ubezpieczeń. Co do podstawy obliczenia wkładów do funduszu dla bezrobotnych, to przyjęto przeciętne zarobki niewykwalifikowanego robotnika w danym okręgu. Po przedmówieniu wiceministra Marczewskiego, Królikowskiego i Zulaewskiego, przystąpiono do głosowania. Po zatwierdzeniu tej sprawy Izba zatwierdziła poprawki senatu do projektu ustawy o pracy młodoletnich i kobiet.

Obecnie szereg fabryk oraz warsztatów lotniczych.

Polska, jako państwo młode i mające tysiące pilnych potrzeb i zadań, nie może srosnąć sąsiedni.

Obecnie posiadamy zaledwie jedną fabrykę lotniczą, produkującą 10 aparatów miesięcznie, oraz kilka warsztatów, rząd więc z konieczności ogranicza się do podtrzymania stanu obecnego, nie mogąc rozwinąć akcji, której wymagały potrzeby państwa.

W tym wypadku może przyjąć z pomocą społeczeństwo, jak przeszedł to miejsce w innych państwach, gdzie świadomością ludności o znaczeniu lotnictwa na wypadek wojny.

Czem w istocie jest nowa broń w połączeniu z gazami, wystarczy nadmienić, iż jeżeli państwo nasze nie będzie posiadało odpowiedniego ubezpieczenia w postaci tej samej bronii, armia nieprzyjacielska, w ciągu 24 godzin od chwili wywołania wojny, może zburzyć połowę kraju i uśmiercić tyśnię ludności.

Akcję popularyzowania znaczenia dla państwa obrony powietrznej podjęto u nas liga obrony powietrznej, która na jej oddziały we wszystkich niemal miastach.

Głosy czytelników.

Szanowny Panie Redaktorze!

Nawiązując do listu, zamieszczonego swoim czasie w „Iskrze”, nadesłanego przez E. Mirkę, członka b. tow. muz. w Sosnowcu, a obecnie prezesa tow. muz. w Dąbrowie, raz zamieścić na łamach „Iskry” niżejszych słów kilka:

Na terenie Zagłębia Dąbrowskiego istnieje kilka tow. śpiewaczych i muzycznych, mających za zadanie sięg kultu dla pieśni polskiej.

Pomimo największych wysiłków, wobec stagnacji ogólnej, żadne z tych towarzystw nie może się zdobyć na zakup fortepianu koncertowego.

Instrument taki, biancheito koncertowy fortepian Bechtelina posiada jedynie nieliczne obce tow. muz. w Sosnowcu. Na koncu tego fortepianu siędać się całe muzykalnie społeczeństwo Zagłębia, a w lwiej części członkowie czynni t-wa, którzy obecnie rosną się po wszystkich tow. muzycznych. Z braku własnego lokalu b. zarząd tow. muzycznego fortepianu ten oddał na przechowanie do tak prywatnych.

Wychodząc z założenia, że jest to własność publiczna i winna służyć do użytku publicznego, a tem samem przyczyniać się do rozwoju pieśni i muzyki polskiej, — kategorycznie popęlamy tego rodzaju używanie dobra publicznego i prosimy b. członków zarządu tow. muz. w Sosnowcu, aby instrument ten do czasu wznowienia działalności tow. muzyczn. oddany był pod opiekę komisji teatralnej, a tą drogą usunąć się bolączkę braku instrumentu na wszystkich koncertach, urządzanych na cele kulturalno-społeczne.

Szczęśliwie, że komisja teatralna przedstawia należytą awancję, że instrument będzie dobrze przechowany i należycie szanowany.

(—) W. Mielczarek, prezes tow. „Lutnia” Sosnowcu.

(—) Edmund Mirek, prezes tow. w Dąbrowie.

(—) Karol Guzikowski, kierow. tow. muz. w Dąbrowie.

Obecnie każdy powinien pamiętać o tem, iż najsilniejszą i najlepiej zaopatrzoną armią lotniczą nie ma znaczenia bez floty powietrznej, obowiązkiem więc każdego polaka jest dbać o to, aby państwo nasze (najkorzystniej zbrojowo konieczną obronę, gdyż wojny my z nikim prowadzić nie chcemy, napędzić jednak, musimy być przygotowani do skutecznego obrony i odparcia najagresywniej.

Omawiał także prezydent znaczenia lotnictwa, jako środka komunikacyjnego, wykazując, iż jest to najszybszy, najeftowniejszy i nalmwgodniejszy, a w długim czasie i najtańszy środek lokomocji.

Odczyt ilustrowany był przezróżnymi, oraz filmem na zakończenie zaś poruszył prelegent znaczenie gazów, używanych podczas wojny, po nim wypuścił na salę kilka tubek gazu, zwanego boraksiolom, wywołując u słuchaczy silne łzawienie i drapanie w gardle, gaz ten bowiem jest nieszkodliwy dla organizmu.

Piękny odczyt zakończył p. Czępek zapewnieniem, iż dzięki daniom szlachetnym pierwiastkom, miazgowie, entuzjizmowi i ofiarności narodu polskiego, akcje floty obrony państwa, wydad piękny plom mus.

(—) Piotr Blocher, członek zarządu tow. „Kultura”

(—) L. Kalkowski, w. prez. tow. „Victoria”.

(—) Fr. Ubrzych, w. prez. tow. „Echo”.

P. S. Rumieniec wstąpił obawiał wiar, kiedy się wdziałom ministra tej miary, co prof. Zachara” na koncercie, urządzonym staraniem wszystkich tow. śpiew. w Zagłębiu na rzecz wyjazdu do Poznania na zjazd śpiewaczy, grającego na starym pudle pianinie, wyużytyczonym przez teatr od żyda.

Kronika.

Kalendarzyk.

4	Dzisiaj Teodora.
4	Jutro Karoliny.
4	Wach. słońca 3.12
4	Zach. „ 7.50

Komu to potrzebne? Okazuje się, iż mimo wszystko, redukcja zbędnych urzędników państwowych nie jest dokładnie przeprowadzona, gdyż w dalszym ciągu widzimy kwiatki, które świadczą, iż niektóre kategorie urzędników, mając widocznie dość czasu, wynajdują najrozdurniejsze „kawałki”, aby tylko czasem czas zapnieć i pokazać władzom, iż praca ich przynosi korzyść.

Do jednego z takich dowcipnych wynalazków należy zaprowadzenie w niektórych kategoriach handlu szeregu kawałków, mających jakoby służyć do kontroli i sumiennego ujawniania obrotu i zysku.

Kto miał sposobność przyrzeć się zbliżać tej kontroli, przekonał się najlepiej o jej celowości, gdzie wszystko zależę od uczciwości kupca, to też są wypadki, iż stąd do ogrodu i zł.—prosimy o licznę przybycie.

Kiedy zaś kupcy złożyli w urzędzie skarbowym zeznaną o obrocie i zysku, komisja, nie bacząc na ich kłopoty, należało na nich podatek podług swego uznania.

Pawiał z tego niechętny krzyk obecnie, od kilku już miesięcy, nikt nie sprawdza kłódkę „kuców”, wobec czego powstaje pytanie, komu i na co to jest potrzebne?

O górę Zamkową. Duże poruszenie wśród bedzińskiego społeczeństwa wywołała odmowa tow. opieki nad górą Zamkową, która należała do państwa lotniczego, a następnie w urządzenie tamtejszych lotników.

Tow. opieki motywowało odmowę obawą o zniszczenie i zamieszczanie górki, chociaż fakty zobowiązywały się rozstrzygnąć podczas zabawy należytą opiekę.

Dziwić się należy, iż z górki Zamkowej korzystała żydki, którzy, zwłaszcza w soboty, przychodzą tam w wielkiej liczbie, walcąc się, wywołując się barktanie na przynoszonych z domów bechach.

Chyba komiści kolonji lotniczej, którego głównie źródło dochodu stanowią imprezy, w rodzaju zabaw i koncertów i który troszczy się, aby niezamierzona młodzież naszego miasteczka, nie kaził odciekającą świeżym powietrzem i nabrał siły, nie zaletyżo na takie traktowanie, to też rozgorzenie społeczeństwa bedzińskiego jest zupełnie zrozumiałe.

Z robót miejskich. Magistrat bedziński wystąpił do urzędowania ważniejszych arterii komunikacyjnych.

Do doprowadzenia do należytego stanu ulicy Szosowej, Małkowskiej i Główniej, obecnie będą przebrukowane ul. Sienkiewicza i Sielecka, na przestrzeni 1.5 km.

Oddano także w przedsiębiorstwo wybrukowanie ul. Warpiennej i Głównej, na przestrzeni 2 km., tym więc sposobem kolonia Warple otrzyma narecznie dobre połączenie z miastem.

Stan pomiarów miasta. Dokonywane przez geometrę p. Bereskiego pomiary Będzina powojają się naprzód.

Punkty triangulacyjne są już stabilizowane, obecnie są rozpoczęto pomiary także.

Wkrótce także zaczną się stabilizowanie punktów poligonowych.

Ostateczne pomiary i związane z tym prace zostaną ukończone za miesiąc 3 lata.

Rejestracja samochodów. Do Sosnowca przybyła komisja wojewódzka, która w dniu wczorajszym dokonała dodatkowej rejestracji samochodów.

Pozdrowienie z drogi. Otrzymałmsy z prośbą o zamieszczenie list następujący:

Uczestnicy oboru nr. 7 przesyłają swym rodzicom, znajomym i przyjaciółom młodzieży obywateli Zagłębia za pośrednictwem „Iskry” serdeczne pozdrowienia z postępu w Nowym Sączu.

Koncert-zabawa w ogródku przy teatrze w Sosnowcu. Dniem ludowy w Sosnowcu urządzone w ogródku przy teatrze H. Czernickiego w dniu 6 lipca b. r. „koncert i zabawa”. Na program złożył się: orkiestra, popłysz chórow d. i. pod bat. profesora Stońskiego, następnie w sali „Troadero” tańce i wiele innych atrakcji. Bufet na miejscu dobrze zaopatrzone. Początek zabawy o godz. 3 pop. Wieczorem do ogrodu i zł.—prosimy o licznę przybycie.

Maszyn mieć flotę powietrzną.

Dąbrowa, 4 lipca.

Niezwykły ciekawy odczyt wygłosił onegdaj inż. M. Czępek w sali kina „Kometa” w Dąbrowie, o znaczeniu i stanie lotnictwa, zwłaszcza polskiego.

Na wstępie prelegent zaznaczył rolę, jaką lotnictwo odgrywa podczas wojny.

Gdy jeszcze w r. 1913 awiatykę traktowano jako sport, a chwilę później wielkiej wojny i oddania przez lotnictwo nieocenionych usług wojskowości, zrozumiano doniosłe znaczenie tego czynnika, to też liczba aparatów lotniczych z kilkuset dochodzi w niedługim czasie do kilku tysięcy.

Wystarczy nadmienić, iż w marcu Niemców na Paryż, gdy już poczęto ewakuację stolicy, dzięki informacjom, dostarczonym przez lotnika francuskiego, nie tylko ocalono Paryż, lecz zadano dotkliwą klęskę najeźdźcy, zmuszając go do ustąpienia.

Wywodzi lotnicze zastąpiła patrolu i służbę szpiegowską, przynosząc szybkie i dokładne informacje, czyli dając dwa czynniki, mające tak olbrzymie znaczenie w strategii.

Flota powietrzna dzieli się zasadniczo na trzy grupy, mianowicie: aparaty wywiadowcze, myśliwskie, czyli podległowie i niszczyielskie.

Z chwilą ujęcia wojny, lotnictwo spełnia misję cywilizacyjną, służąc przede wszystkim, jako szybki i tani środek komunikacyjny.

Dziś już cały świat zrozumiał, czem w niedalekiej przyszłości stanie się lotnictwo i jaką rolę odegra w ewentualnych zapasach, to też wszystkie państwa otaczają szczególną opieką tę młodą dziedzinę wiedzy, udzielając jej wybitnego poparcia.

Sąd doradny. W dniu wczorajszym ałaj przed sądem doradnym w Sosnowcu Władysław Grudziń. Sprawę jego sąd doradny przekazał sądowi zwyktemu.

Za ukrywanie złodziejki. Sąd okręgowy w Sosnowcu na posiedzeniu w dniu 2 lipca r. b., skazał Antoniego Nowaka, lat 34, mieszkańca wsi Snywały-Dół za ukrywanie w domu swym Stanisława Nowaka, więźnia ze śledztwa w sprawie zabójstwa, na 2 miesiące więzienia i 10 złotych kosztów sądowych.

Za lichwę. Katka Friedman za sprzedaż cukru po lichwiarskiej cenie skazany został na 100 zł grzywny i 15 zł opłat sądowych, a w razie niedziałalności na 1 m. aresztu.

Usiłowanie kradzieży krowy. Stanisław Kopeć za usiłowanie kradzieży krowy skazany został przez sąd pokoju i okr. w Sosnowcu na jeden rok więzienia.

Kopeć na wyroku tym nie porządkował i założył apelację, sądz okręgowy w dniu 1 lipca r. b. na wyrok sądu pokoju zarządził i zasądził pobór od Kopcia 60 złotych opłat sądowych.

Wypadek na przejeździe. Wczoraj, o godz. 11 przed po-

łudnien, przez przejazd kolejowy na ul. Teatralnej w Sosnowcu, przejeżdżał wóz z mierzogacina. W tym czasie nadbiegł pociąg towarowy i nim wleciał zdołał uniknąć, parowóz uderzył w funtami. Szczęśliwym trafem tylko wóz został oczołony, świnie zaś i konie ocalały, a woźnica, Wł. Stanek, uległ lekkimiu potłuczeniu.

Wyrafnowanie kradzież. Do jednego z miejscowych zakładów krawieckich przedwczoraj zgłosił się przywołicie odziany jegośmiec w celu kupna 2 garniturów.

Porozumawmy się co do ceny poprosił właściciela, aby mu kulonę garnituru dobrze zapakowaną w papier przez siebie przemyśloną, co też właściciel sklepu uczynił. W tym czasie do sklepu wszedł drugi gość z taką samą paczką co do wielkości i koloru opakowania i zamieniwszy kilka słów z właścicielem sklepu wyszedł, zdążył jednak paczkę zamienić.

Pierwszy kupujący na poczet należności za garnitury zostawił skromny zadatek, obiecując wrócić za godzinę po odbiór garniturów z dopłatą reszty należności. Po wyjściu złodziejasków krawiec zorientował się, że padł ofiarą wyrafnowanego oszustwa.

W pozostawionej paczce było zapakowane trochę brudnych szmat.

Ze Śląska.

Prace komisji rządowej. Po odbyciu konferencji z przedstawicielami wielkiego przemysłu Komisja rządu, bawiaca w Katowicach celem zbliżenia przeliczeń do 8000ardzkiego, odbyła iśćca osobne posiedzenie z przedstawicielami organizacji robotniczych, aby wysłuchać ich zdania. Przedstawiciele robotników wyrazili życzenie, aby komisja działała w tym kierunku, żeby wypowiedzenia cofnięto, gdyż pozabawione są podstawy prawnej. Przewodniczący komisji, inż. Władysław Kozłowski, że nie należy do komisji, przedstawiciel zaś mieniejszego przemysłu przed obciat w sprawie tej skomunikować się z rządem centralnym. Komisja zresztą optymistycznie wyraziła się o dalszym przebiegu kryzysu, który, zdaniem jej, jest tylko objawem przejściowym. W stronę komisji pracowali intensywnie nad sprawą warunków produkcji przemysłu śląskiego. Komisja w tych dniach zwiędza poszczególne buty i kopalnie.

Dlaczego przeciw dyr. Czarnieckiemu? Cała polska prasa śląska obruszyła się na wiadomość, że dyrekcję teatru polskiego w Katowicach w przyszłym sezonie obejmie dyrektor teatru sosnowieckiego, p. Czarniecki. Obruszenie zwraca się nie przeciwko osobie p. Cz., który w chwilałach przemowlowych, w czasie pliebsycy — zjeżdżał z zespołem swoim co drugi dzień do Katowic i innymi miastami śląskimi. Jego przeciwnicy domniemano gatunkowi przedstawień: fars, komedii, wędwulu.

Narodowa prasa śląska żyćcy sobie własnego teatru dramatycznego, jako eksponowanej placówki polskości i Instytutu wychowawczego, choćby to miało być połączone ze znacznymi kosztami, które oczywiście pokryć musiałby, jak dotąd, rząd polski. Oszczędność jednak na to nie pozwala, osoba zaś p. Cz. i jego zawodowa rutyna każą się spodziewać, że teatr katowicki „sam się pokryje”, przyczem spełni także swoje zadanie jako placówki kultury polskiej tu na „kresach”.

Koniec strajku w Bielsku — Białej. Po zakończeniu strajku robotników tekstylnych (fabryki płócien) w Bielsku — Białej na Śląsku Cieszyńskim, który trwał 8 tygodni i zakończył się kompletną klęską robotników, policja temniejsza zniósła także sprzedaży wczel, wyszłyku wódki likierów.

Karty cyrkulacyjne na rok 1925. Druk tych kart, uprawniających rodowych gromosłazków do swobodności przekraczania nowej granicy i przyzwyczajania tak w polskiej, jak niemieckiej części Śląska Górnego, o ile tego wymagają ich interesy (jeśli n. p. ktoś mieszka w Bytomiu, a pojechać ma w Katowicę), już też rozpoczęło i w następnych tygodniach nowe karty będą wydawane w odnośnych urzędach za zwrotem kart z r. 1924. Karty są bezpłatne, dopłakują jednak kosztują 625 zł. (5 niem. mk. złotych), razem jednak wystawiają 10 mk. zł. dla bardzo biednych 50 fen.

Arrestowany sprzeniewierca. Donosiłmy przed 3 tygodniami, że pewien członek teatru niemieckiego w Katowicach, kazat sobie trzy kasie wypłacić 2 1/2 milijarda mkp, rzekomo z polskiego teatru, i zbiegł na zachód, otrzymując tę sumę. Okazało się, że był to pewien wiedeński, niejaki Wenderl z Thobmasberg pod Wiedniem, którego rzutka policja śląska aresztowała niedawno w Król. Hucie.

CHRZEŚCIAŃSKI SKŁAD
GOTOWYCH UBIÓRÓW MĘSKICH

Aleksandra Brożyny

SOSNOWIEC, ul. Warszawska 6.

Poleca na bieżący sezon ubrania męskie: marynarka, palta jesienne, wiosenne i letnie, między innymi reglany impregnowane, guzowce, ubrania uczelniskie, oraz kurtki skórzane, kurtki z włosnej parki. Przyjmując się zamówienia z materii:
●●●●● łów własných i powierzonych. ●●●●●

Kino „Zagłoba” — — — Kino „Zagłoba”

Baczności! Od poniedziałku 30-go czerwca r. b. Baczności!

Bożyszcza tłumów! Uwielebiec kobiet!
Największy bohater ekranu!

RUDOLF VALENTINO

odtwarza rolę tytułową w 8-mio akt. dramacie wchodnio-orientalnym p. t.: 4428

„MŁODY MAHARADZA”

marki „Adler” 5/13 HP. 4-osobowe, mało używane gotowe do jazdy, z elektrycznym oświetleniem Bosch’a sygnalem, licznikiem kilometrycznym, 2 kół zapasowe z gumami, okazyjnie tanto

DO SPRZEDANIA

Wiadomość SOSNOWIEC, Dobiłaska 7, Garaz Moszkowskiego.

CENA 400 Dolarów.

124-3

Proces o zbrodnię krakowską.

(Od wł. koresp. „Iskry”.)

Kraków, 3 lipca.

Wczoraj zeznawał pierwszy dr. Kozłowski, opisując sceny przed rozbrojeniem oddziału policji w ośniku między pomnikiem Rejtana i ul. Piłsudskiego, a części planów między kościołem od. reformatorów, a pow. kasz. oszczędności. Sąd padł pierwszy strzał, który Jani ciężko policjanta. Świadek widział przełamanie kordonu policyjnego, cofanie się oddziału na ul. Stawickową i ostrzelwanie się policji w odwrocie.

Sw. Łaz, kupiec z Niepolomice, zeznawał w sprawie Rejtowa, z którym siedział w więzieniu za udział w kradzieży. Rejtow miał krytykować system walki w dn. 6 listopada, twierdząc, że należało wyróżnić policję, a przedwzyskaniem wypuścić więźniów. Dalej Rejtow miał chwalić się przed więźniami mówiąc: „Daliśmy zaśliw do „Dziadka” i usz-

koziłiśmy łańcuch, oraz postrzelili jednego z załogi wewętrze-
ni!”

Obw. Rejtow zaprzecza zeznaniem Łaza i twierdzi, że więźniowie, odnudzający karę za zbrodnię, w ten sposób do niego odzywali się.

Następnie zeznaje św. Machowski jako świadek odwodowy w sprawie obw. Fintowskiego.

Sw. Ropelcowski, at. przedownik policji przedstawia sytuację przed rozbrojeniem policji. Był on dotkliwie poturbowany i poraniony, a karabin odebrał mu. Świadek twierdzi, że z tego karabinu padł pierwszy strzał.

Dalej zeznaje dr. Pełper na korzyść obwinionego Kłmiewicza i Starna oraz woznego Ślaska.

TELEGRAMY.

Widmo głod w Rosji.

Berlin, 3 lipca.

(Przez telefon.)

Sprawa zatargu w drukarskim.

Warszawa, 3 lipca.

(Tel. wł.). Rada polęzonych organizacji przemysłu graficznego rozelała do wszystkich zakładów drukarskich następujące zawiadomienie:

Wobec niedojścia do porozumienia z organizacjami zawodowymi pracowników w sprawie nowej umowy pracy w przemyśle graficznym rada polęzonych organizacji przemysłu graficznego w Warszawie ustanawia od dnia 5 lipca 1924 roku następujące tygodniowe minimum płacy dla pracowników wykwalifikowanych.

W pierwszym roku po wypisie 30 złotych, do 21 lat włącznie 35 zł, do 24 lat włącznie 40 złotych, ponad 24 lata (minimum normalne) 50 zł.

Zarobki personelu pomocniczego oblicza się procentowo według systemu dotychczasowego.

Dopłata dla składaczy maszynkowych wynosi 30 proc. ponad minimum składacza rzecznego.

Normy urlopowe obowiązują według ustawy sejmowej.

Lichwa pieniężna.

Warszawa, 3 lipca.

(Tel. wł.) W nr. 86 „Dziennika Ustaw” ogłoszono rozporządzenia prezidenta Rzeczypospolitej o lichwie pieniężnej z mocą obowiązującą od dn. 1 lipca br., według którego nie wolno wymawiać sobie i pobierać w stosunkach kredytowych pieniężnych korzyści majątkowych w formie procentu lub jakiegokolwiek innej formie, przewyższającej 24 procent od stała rocznie w gotówce lub w wartości pod gromy b kary aresztu do 4 tygodni i grzywny do 5,000 złotych, orzekanej przez sądy pokoju (powiatowe).

Gielda.

(Notowania w złotych).

WALUTY.

Warszawa, 3 lipca.

Dolar — 5,18/4,
Funt — 22,47,
Paryż, za 100 fr. — 26,81,
Szwajcarski, za 100 fr. — 92,30,
Wiedeń, za 100 fr. — 22,32,
Praga czeska, za 100 k. — 15,27,
Wiedeń, za 100 tysięcy koron austri. — 7,32,
Bony tutejsze — 0,77,
Pożyczka dolar. — 240

Sprawa mniejszości w Polsce.

Sosnowiec, 4 lipca.

Dzielnicy omawiają wniesione do Izby projekty o mniejszościach B. K. w „Kieruje Warszawskim” podkreśla, że rzeczoznawcy o bardzo różnych poglądach politycznych doszli do porozumienia w stosunku do małego program. Wtj. nie należą, że dobra w. o i a polska znajdzie rychło uznanie w szerokiach warstwach ludności bezpośrednio zainteresowanej.

„Gazeta Warszawska” kładzie nacisk na znaczenie faktu porozumienia między stronkami polskimi w stosunku do małego zroszc. Stosunek ten powinien być usunęty poza zakres sporów i walk międzypartyjnych. Na tem zyska eila i spójność wewnętrzna państwa.

„Dzielniki” stwierdza, że ustawy te są po sanacji skarbku najdotkliwszym dziełem prem. Grabskiego i stanowią punkt zwrotny w stosunkach, panujących na naszych kresach wschodnich. Dalszy układ stosunków będzie zależał od dobrej woli mniejszości narodowych.

„Przegląd Włeczorny” przypomina, że do dn. 25 października b. r. musimy wprowadzić samorząd wojewódzki w Małopolsce Wschodniej oraz przystąpić do założenia tam uniwersytetu ukraińskiego. Obowiązek ten wynika z ustawy o samorządzie wojewódzkim z dn. 26 września 1922.

